

424. Nieuwe ideeën (24)

1. Levenden, val niet in handen van een dibboek! Diatomeeën zijn kiezelwieren. Zijn stiel was diamantkloven en zijn hobby diana-apen houden. Het dichtstbijzijnde restaurant was gesloten. Het andere dichtbijgelegen etablissement was dichtbij: dicht bij de snelweg. Wat is DDT? Antwoord: dichloordifenylichloorethaan. 't Is dief en diefjesmaat. Als ze gepakt worden, is dat geen diefje-met-verlos. Mijn neus gaat dichtzitten. Klinkt dat niet schattig: dienst-na-verkoop voor klantenservice? Een frigidaire is geen diepvriezer. De hoeveelste dies is dit? Een diëtiste is een kei in diëtiëk. Dijonnaise is dijonmosterd, niet te verwarren met mayonaise. Een dingdong werkt met twee toonhoogten, niet met toonhoogteverschillen. De directbetrokkenen hebben aan de hand van de dioxine-uitstoot het dioxinegehalte bepaald. Haal de discman van je hoofd! Hoge tonen van het register vormen de discant (antoniem: baskant(!))

2. Een directmailcampagne wordt met direct mail gevoerd. Het Directoire was een regeringsvorm in Frankrijk, een directoire kan je dragen. De boekhouding was verdeeld over zeven disks. Hij nam distantie van zijn collega's recensie. De dissidentes behoorden tot het dissidentencollectief. Een distichon is een zeker tweeregelig vers. Een dissenter is een andersdenkende. De dissectie is de lijkopening. De dithyrambe behoorde tot de ditjes-en-datjes. In Suriname is een dc een districtscommissaris. De DNA-test van de dobermannpincher viel negatief uit. In dit hotel heeft iedere kamer een docking station. Wat zou in vredesnaam een DNA-voorzitter zijn? Antwoord: een politicus. Een doe-het-zelver doet aan doe-het-zelven. Een doekoen is een medicijnman. Staat dat in de Dode Zeerollen? De boot verbleef op de Dokkumer Ee. Een doerian is een grote stekelige vrucht.

3. Een dogla is een persoon van gemengd creools-Hindoestaanse afkomst. In de Doema zitten meest mensen die in goeden doen zijn. Een dolle mina is lid van Dolle Mina. Het speelde zich af op Dolle Dinsdag. We waren dolenthousiast over het dolfijnvriendelijke dolfinarium. Een dolaard doolt. De dolby is een ruisonderdrukkingssysteem. Dolichocefaal is langschedelig. De didgeridoo vind je alleen in Australië. In het Diets kun je iemand iets diets maken. Uche-uche, het stikt hier in de U-bahn van de muggen. Op hem wil ik wel blindvaren. De moeder van Karel is Maagd. Haar zuster is Tweelingen. Zijn actie was welbeschouwd goedbedoeld, maar goed beschouwd valt er veel op af te dingen. Die kwestie moeten we eens op de keper beschouwen. De verzetsstrijder werd herdacht. Het begrip 'vertu héroïque' (Rabelais) wordt vertaald als 'heldhaftige deugd'. Het decyl [s] is een alkylgroep, afgeleid van decaan.

4. Delier is delirium. Eisjadies gaan is overspel plegen. Bij een caracoleplaag wemelt het van de slakken. Het kompas met cardanische ophanging wees ons de weg. Welke tweeletterige ISO-landcode hebben de Cocoseilanden? Staagjes aan is langzaam. Succès fous zijn successtory's. Schokproof en shockproof zijn synoniemen. In het Zuid-Afrikaans is een iglo een ijshokkie (daarin kun je geen ijshockey spelen). De onderhandelaars moesten dag-zeggen-met-het-handje. Ten afscheid hebben ze daadwerkelijk goedendaggezegd. De kinderen slapen al, deis je! Ik fitnes bij het fitnessen in de fitnessstudio. De flouheid van de zachte schilderkunst viel op. Flou is zacht, vervloeiend (alleen predicatief). Freatofyten zijn putplanten. Froufrou is (ook) het vertoon van ritselende (kanten of zijden) onderkieren. De orde van de franciscanen (kordeliers) bevat drie vertakkingen: die van de kapucijnen, de conventuelen en de minderbroeders.

5. Antwoord op de vraag van alinea 4: CC. Een caracal is een steppelynx. Voor frisbeeën heb je een frisbee nodig. De geënquêteerde gegevens werden geëtaleerd. Een bekend Joods voorgerecht is gefilde fisj. Jij ook met je gefakete ziekte! Een geiser of boiler hebben we niet. Ik heb wat geijsbeerd in die kou. Voor zover (in zoverre) je het nog niet wist: in die sudoku moet midden boven een 7 en rechtsonder een 2! De Breskense verzetsstrijdsters waren halfdronken en half beschonken. We aten haaienvinnensoep. Een hafiz kent de Koran uit zijn hoofd. Hoe spreek je 'muezzin' uit? De aller-allererste keer tae-bo, dat was nog eens spannend!

6. De gepard (jachtluipaard) en de gerbil (steppemarmot, renmuis, woestijnrat) gingen gebukt onder de stress van de ghibil, de hete woestijnwind in Noord-Afrika. Een quagga is een steppezebra, een steppewolf is een coyote, een steppeolifant is een in de savannen levende Afrikaanse olifant en een manoel is een steppekat. De Nubische wilde ezel is de steppe-ezel. Er is daar een interessante steppeflora en -fauna. Ghi (GB) is geklaarde boter en 'hou en trouw' is de leus van de stad Gent. In de hafttijd zijn er veel eendagsvliegen. Een heinmannetje is een kabouter. Het heintjedavidseffect kent u wel. De hijlikmaker werd vroeger op bruiloften gegeten. Aan de oostkust heerste de oostkustkoorts. Woudkantons is de verzamelnaam van de Zwitserse kantons Uri, Schwyz, Unterwalden en Luzern. België had na de oorlog Oostkantons. Tefilin zijn gebedsriemen. Zijn deur stond wijd open (het raam ook).

7. De garagedeur staat wagenwijd open. Ik dribbel, wij dribbelen, ik tackel (voer een tackle uit), zij tackelen, Karel heeft een teckel. Bij tai-chiën beoefen je het tai chi. Ik tai-chi, jij tai-chiede, wij hebben getaichied. Jij tai-chiet! Sodemieteren is sodomie bedrijven. Een gesofisticeerde (gesofistikeerde) dame (ze heette in deze context uiteraard Sophie) is een sophisticated lady. Het unieke meervoud van smodde (slab, slabbetje) is smodden. Een smoddekop is een schaap. De afkorting SEH staat voor Spoedeisende Hulp en SEH-artsen zijn gespecialiseerd in spoedeisende eerstehulpverlening. De secste wijn mag van mij best nog dryer zijn! Wat die lijst betreft: wie is de eerstgenoemde en wie zijn de laatstgenoemden? Graciel en gracieus, met veel gratie, bewoog ze zich. We gingen naar de chinees: dat Chinese restaurant werd door een rare chinees gedreven. Er hing in het souterrain een afbeelding van een goliathlori.

8. De vier Heemskinderen zijn Ritsaart, Writsaart, Adelaart en Reinout. Het hellmanngetal geeft de strengheid van winters weer. Is hier een HEMA-winkel? Is de hippiescene verplaatst van Kathmandu naar Breskens? Je moet niet om de hete brij heen draaien. De hippocratische eed slaat op Hippocrates; hipocras (ook: hippocras) is kaneelwijn. Een imker in houtje-touwtjejas gaf haar raad over de honingraat. Met de haute volée worden de hoge(re) kringen bedoeld. Als je van de hei in de fij gaat, ga je van het ene uiterste tot het andere. Hoe zou je het begrip 'hydroformylering' willen formuleren? Hutu's noch Tutsi's houden van hüttenkäse. Wie waren nu de hypernerveusten voor dit dictee? Impetigo is een bacteriële huidontsteking. Hoezo, improductief en impracticabel? De alstroemeria [eu] is de incaliele. Hij zal overal intuïnen, instinken, inlopen, in tippelen. Ik zal je het cachot in slingeren. Wie zwaait de scepter?

9. Bood de UvA een alles-in-eenpakket? Bekende dicteewoorden zijn: 'papier-maché', 'exerceren' en 'ex-cathedraonderwijs'. Wat laag bij de grond is, is niet per se laag-bij-de-gronds. Een hoogvlieger wordt niet altijd gekenmerkt door hoog vliegen. Je kunt de zaken naar je hand zetten en naar je toetrekken. Je kunt ook de deur toetrekken. Sans dot is zonder omwegen. 'Sarahs bikinietje' schrijf je zonder apostrof! Terre à terre is platvloers. Op geëigende momenten moet je scheefgetrokken zaken rechtzetten. Breskens krijgt een rivièraklimaat door de opwarming van de aarde. Op het menu stond borsjtsj. Dat zijn reuzereuzenromans. Een gitaarriff is een loopje. Rigueur is strengheid. Het ging van: hoempa, retteketet en tararaboemdijee. 'Retteketetsjingboem' en 'sjing-boem' zijn allebei aanduidingen van de fanfare. Het was een pokkeneind en het was onderweg retedruk.

10. De retoricus gaf een cursus retoriek op de toogdag voor dicteeërs. Het was een lelijke raggel (tegenvaller) dat de rachels niet bij de andere tengels en schrootjes pasten. Rarara, wie heeft de bal? Een pycnicus is van het pyknische type (kort en gezet). Antoniem: leptosoom. Het schroodijzer is een soort beitel, ook wel schrooi-ijzer genoemd. Houd je van procureursspek? De popiejopie was erg popi. Hij had een popidool binnen de popjazz (niet te verwarren met poprock), of was het pop-klassiek? Piscicultuur is visteelt. Was mijn toespraak smijdig genoeg voor jullie?

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik